

lige interesse for et emne, der derfor behandles udførligt – og giver mængder af oplysninger. Og endelig nyder man illustrationerne, dels de fagligt nøgterne tekstfigurer lånt fra specialværker, dels de fascinerende helsides fotografier, blandt hvilke luftbillederne indtager en stor plads med god berettigelse. Af danske billeder skal nævnes Esbjerg, set fra luften, som illustration til en detaljeret gennemgang af denne by som eksempel på rationel planlægning, og billeder af Lindholm Højes mange stensætninger med Ålborgs industrisilhuet, cementfabrikkernes skorstensrække i baggrunden – et uhyre instruktivt billede – fortids- og nutidskultur i samme synsindtryk, et billedvalg typisk for den velorienterede forfatter. Endvidere vises luftbilleder af Lillebæltsbroen og Burmeister & Wains skibsværft.

Meads bog bør læses ikke blot af studenter og lærere, men også af industriens og handelens folk, som her vil kunne finde megen nyttig basisviden som godt grundlag for forståelse af aktuelle tendenser.

Axel Schou.

Pierre Delfontaines (redaktion): *Géographie Universelle Larousse*. Tome I. L'Europe. 21 × 30 cm. 420 s., 75 kort, 14 sider farvekort, 12 farvetavler, 577 billeder.

Denne store håndbog er i ordets bedste forstand populær, festligt udstyret med en fængslende billedsamling i sort og farver, der giver dette værk en særlig værdi, og med en causerende tekst, der fremhæver de for landene typiske træk. Den er skrevet af en stor kreds franske geografer, hvoraf hver enkelt dækker sit speciale-område.

Det foreliggende første bind omhandler Europa. En indledning beskæftiger sig med Jorden som menneskets boplads, og en afsluttende statistik giver den ajourførte talviden ordnet land for land. Bogen kan betegnes som kompakt information. Ikke mindst de mange specialkort indeholder i koncentreret form et utrolig stort geografisk stof. De erhvervs- og befolkningsgeografiske tekstkort er smukt udført og fint reproduceret med en kompliceret, men konsekvent konstrueret symbolverden, som kræver en vis indsats af læseren, der til gengæld får detaljerede oplysninger. De fysisk-geografiske oversigtskort er helt utraditionelle, fremstillet ved farvefotografering af reliefmodeller ved skråbelysning, der fremhæver såvel landoverfladens som havbundens terrænformer. Disse kortsider har selvfølgelig blikfang og virker ved den ny teknik interesseskabende. Udover en første orientering og samlet oversigt er deres nyttevirkning dog begrænset derved, at detaljer ved den kraftige overhøjning har svært ved at gøre sig gældende. De erstatter således på ingen måde et atlas. Skyggesidernes mørkeblå i havområderne vil muligvis kunne fremkalde forkerte indtryk af store dybder, og mangel på gradnet skaber også muligheder for fejlvurderinger, dels fordi orientering om verdenshjørner derved mangler, dels fordi optagelserne er skråbilleder, hvorved der indføres en betydelig perspektivisk forvrængning, der uden net er ukontrollabel.

Billedstoffet, der er en væsentlig del af helheden, består af fremragende fotografier i fin gengivelse, dels i sort som dybtryk, dels som farveplancher. Udvalget er fagligt tilfredsstillende. Danmark – afsnittet, der er

skrevet med sans for det essentielle af en kender af vort land, Sorbonne-geografen André Cailleux – har 16 illustrationer bl. a. visende andelsmejeri, svineslagteri, ægsortering, cementfabrik – samt en cykelparkering! De følgende bind i serien må imødeses med største interesse.

Axel Schou.

Karl Eskelund: Sort, hvid og kaffebrun. Rejseskildring fra Brasilien. Gyldendal 1959. 15 × 23 cm. 141 s. 16 helsides ill. Kr. 19,75.

Rejseskildringen havde tidligere, før filmens, radioens og fjernsynets tid, en selvfølgelig plads i litteraturen, fordi den i sin bedste form forbandt skildringens spændende underholdning med det populærvidenskabelige skrifs meddelelse af fakta. I vor programmættede tid har rejsebogen konkurrence fra mange sider, hvilket betyder, at kun de bedste af de skrivende rejsende klarer sig. Eskelund er en af disse, en god skildrer, der formår mellem oplevelsernes mangfoldighed at udvælge de hændelser, som belyser noget typisk for det berejste område. Man får meget at vide om Brasilien gennem denne bog på en let tilgængelig måde. Storbyernes, Rios og São Paulos, vældige modsætninger mellem æventyrlig luksus i Copacabanas Corbusier-skyskrabere og negerfavelaerne, træhyttebyerne, der tætved ligger klinet op ad Sukkertopfjeldenes stejlskråninger. Vi lærer om brasiliansk mentalitet såvel gennem de danske fiskeskipperes beretninger som under interviews med førende politiske personligheder. Vi møder indianerne, der stadig lever i Amazonas som før kolonisationstid, og vi besøger den ny hovedstad Brasilia, der ved et magtbud vokser op i modernistisk æventyrlighed på et mærkeligt øde sted midt i Brasiliens højland.

Forf. har forberedt sig godt på, hvad der var at vente i det store land, men overraskes mærkeligt nok – og indrømmer det, ærlig som han er i sin skildring – ved at passere en stationsby med navnet »Dr. Lund«. Det er vor store landsmand, naturforskeren P. W. Lund, hvis navn stadig bevares ved Lagoa Santa, hvor han udforskede hulernes fossile dyreformer, bl. a. kæmpedovendyrene, hvis skeletter nu imponerer os i Zoologisk Museums store hal. Også det hører vi om i denne bog, der dog først og fremmest er en skildring af det moderne Brasilien.

Axel Schou.

Helmut Landsberg: Physical Climatology. Gray Printing Co. Du Bois, Pa. 1958. 446 s. 16 × 24 cm. 6 \$.

Med klimatologiens hastige ændringer fra at være rent beskrivende til at blive en videnskab, der vil gøre rede for klimaets genese, er det vigtigt at have tilgængelige håndbøger i analysens teknik. Igennem sine mange skemaer og diagrammer er det lykkedes Landsberg at gøre denne teknik tilgængelig for en stor kreds af læsere. Samtidig har man en eksempel-samling vedrørende de forskellige klimatiske elementer, der kan være af stor værdi i almindelig undervisning i klimatologi. Det første afsnit behandler indsamlingen og den rent statistiske behandling af meteorologiske observationer. Det andet og største kapitel viser de mange klimatologiske behandlingsmetoder af de enkelte elementer i klimaet: fordelingen over årstider, den regionale fordeling samt variationerne og deres